

IV 61

Kapitel
Fogelholen

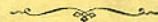
FINGERÖFNINGAR

PÅ

FYRA

AF

—el—el—

ÅBO BOKTRYCKERI AKTIEBLAG.

FINGERÖFNINGAR

PÅ

LYRA

AF

—† —†—

*Allt Fogelholm utgavs på
lyra och sjunde
år.*

ÅBO, 1881,

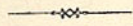
ÅBO BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG.

Innehåll.

Samvetets röst	pag.	3.
<hr/>		
Bäcken	"	7.
Månen	"	9.
Fången	"	11.
Sommar och vinter	"	14.
Mitt ideal	"	17.
Årstiderna	"	20.
Den väntande flickan	"	22.
Verldens bitterhet	"	24.
Hösten	"	28.
Frågan	"	29.
En döende sångares farväl	"	30.
<hr/>		
Till ett ungt brudpar	"	35.
Till en värnepliktig	"	38.
Till * *	"	40.
Till Fanny	"	41.
Till Anna	"	43.
Minnesverser	"	45.
Till Kalle och hans brud	"	48.
Almas hals	"	51.
<hr/>		
Ett dunderslag	"	55.
Verldsdamerna	"	62.

Några drag ur smedsgesällen Klinkströms lefnad	pag.	64.
Ode öfver Slottsgatan i Åbo	”	75.
Emmas mops	”	78.
Våra snobbar	”	80.
En tur genom Åbo	”	84.

Samhället

Samvetets röst.

(Till mig sjelf.)

Är det en klok filosof,
Som du har för dig nu för tiden?
Du slagit dig på — poesi!! — —
Du måste vara något vriden!

Det finns ju skalder gruffligt nu,
Och bäst för dig det vor' att tiga;
Nu "skrifver" ju hvarannan fru,
Måhända äfven hennes piga.

Hvad tänker du med allt dethär,
Vill du väl en publik förvåna!
Gör dig ännu ej det besvär,
Låt först din mogna skalle gråna!

Du tröstar kanske dig dermed,
Att siskan också barnsligt drillar, —
Men vill du likna den, en ed
Jag svär, att du dig grymt "apriljar".

Du gömmer mig i hjertat blott —
— Min vän, förstod du riktigt piken?
Dig bry så litet nornans lott,
Mitt råd, förtjensten och kritiken.

Så gå då på, så långt det går,
Kanske ock du en gång blir mogen —
Om du ej andras bifall får,
Så får du ekots dock i skogen!

I.

Några sånger

af

allvarsamt innehåll.

Bäcken.

Du klara, du friska, du sorlande bäck,
Säg hvarför jag finner dig alltid så täck?
Hvad är det egentligt för slag i din sång,
Som tjusat mitt hjerta så högt mången gång?

Du leker så yr i din blomprydda bädd,
Hvars stränder gå fram så förtroligt i bredd.
Med glädje du vandrar din rastlösa gång
Och glittrar mot solen och sjunger din sång.

Omkring dig är växter och grönska och prakt
Och kringom dig strör du med osynlig magt
En sky af kristaller värd mera än guld
För törstande blomman i torkande muld.

Du badar den skuggande vidbuskens rot,
Du svalkar den brännande klippväggens fot,
Du skänker åt vandrarn, som går i din dal
En läskande dryck, så behaglig och sval.

Du talar ett språk, än af ingen förstådt,
 Du kan, hvad de vise ej ens ha' förmått,
 Ej snillen, ej drottars, ej kämpars i stål:
 Du löser din gåta, du hinner ditt mål.

Ej fjällmassor hindra din ilande färd,
 Som segrare går du igenom din värld,
 Och möter en afgrund, dit störtar du ned
 Och söker en genväg till törstande hed.
 Och hinner du hafsvikens blånande famn,
 Der ser du ditt öde, då vet du din hamn,
 Men dör du i heden, försinar du der,
 Så dör du med fröjd, ty din graf har dig kär.
 O, brusa och ryt, eller dö och försvinn,
 Men ville du byta din lott emot min,
 Jag lefde så nöjd och jag doge så glad,
 Blott jag såsom du finge draga åstad.

Månen.

☾, du, som blickar ifrån det höga,
 Från rymdens ljus
 Och bär en tår i ditt himlaöga
 Vid jordens grus,
 Ej under, att du är bleknad vorden
 Och bittert ler,
 Då du går ensam på vakt kring jorden
 Och sorg blott ser.

Du är dock härlig, du matta lykta,
 Du är dock skön!
 Du skänkt åt tusen så djupt betryckta
 En tröstens lön. —
 Ack, du har sett många ljufva stunder
 Af Amors lek,
 Då sälla par i Augusti lunder
 Förgåtts i smek!

Du sett, hur' älskarens kyssar brunnit
 På brudens mund,
 Du sett, hur' tårar af smärta runnit
 I afskeds stund. —
 Men ock, hur' oskuldens dufva flugit
 Med nattens vind,
 Och hur' förförarn till henne smugit,
 Som var så blind.

Då såg du ock i Augusti lunder
 Med tårar visst,
 Hur dygd och oskuld ha' dukat under
 För våld och list. — —
 — Du bleka måne, du må väl sörja,
 Som allting sett,
 Och jag vill ej om ditt svärmod spörja,
 Ty du har rätt.

Fången.

Hvems är den sång, som der ur hvalfvet ljuder
 Som der så mäktigt oss till tystnad bjuder,
 Hvems är den sång, som både dag och natt
 Der nere hörs så klagande och matt?

Ack, äfven denne arme är vår broder,
 Han haft, som vi, en älskad far och moder
 Och mången vän, som än han tänker på
 Och mången fröjd i lifvet, han också!

Han varit fattig och ett hjerta vunnit,
 Se der, hvarför hans lefnadsfröjd försvunnit!
 Hans kärlek tändt hans åtrå efter guld,
 Se der, den magt, som var hans ofärds skuld.

Den arme grep till detta olycksmedel
 I sin förtviflan: en förfalskad sedel,
 Och glömde, lutad mot sin flickas kind,
 Att lagen icke, såsom han, var blind.

Nu är han ensam, ensam med sin ånger,
Sitt brustna hjerta, sina dystra sånger
Och bojan, hvilken, fast den väl är kall,
Dock ej kan svalka blodets heta svall.

Hans dag är mörk, han har ej frid om natten,
Ej tröst och lindring, endast — deg och vatten,
Ej eko ens, till svar på sorgsen sång
Och ej ett ur, som visar tidens gång.

Ack, suckar han, men brutna höras orden,
Ack, om jag kunde sjunka under jorden
Så djupt, att ej ens domedagens ljus
Förmådde tränga till mitt dolda hus!

Jag är olycklig, afskydd och föraktad,
Ja, som en bunden djefvul halft betraktad
Och för ett rytande min sång man tar,
Man rädes mig och sig tillbaka drar.

Ack, om jag dock, min arma, arma moder,
Helst blefve dränkt i dina tårefloder
Och öfvertäckt af dina lockars snö,
Då kunde jag med mera lugn få dö.

Min brud! Från mig du ensam intet röner,
Jag har nu mer ej tårar, suckar, böner,
Ej hjerta ens, ej någonting för dig,
Du är för ren, att något få från mig.

För din skuld blod, blott blod jag ville gråta,
Tills dessa murar blefve genomvåta, —
Men, ack, jag kan ej! Gråta är mig svårt,
Ty detta slag har drabbat alltför hårdt.

Nej, dö så snart som möjligt, dö, du arma
Och bed Förlossarn nådigt sig förbarma
Snart öfver mig och rädda denna själ
Åt dig och himlen. — Dö och bed, farväl!

Nu tystnar sången och nu tröttnar anden
Att honom lifva, — sakta emot handen
Hans heta panna sjunker maktlös ned,
Och så han hvilar nu en stund i fred.

O, vandringsman, som på ditt öde klagar
Och dock är fri, kan gå, hvart du behagar,
Men framför allt kan hoppas, — ack du är
Dock tusendubbelt lycklig mot den här!

Sommar och vinter.

(Två taflor.)

I.

Den glödande solen går fram öfver verlden,
Högblå och skär synes himmelens rand.
Af halfjumma fläktar lätt uppröres fjärden,
Vaggande squalpar den sakta mot strand.

Till höger är viken bland grönskande stränder.
Lummiga björkar sig spegla deri,
Ur vassen fransimma ibland några änder,
Öfver dem kretsar ett surrande bi.

På kullen, som synes så väl ifrån fjärden
Ligger en stuga, rödmålad och nätt,
Med blomstrande gårdsplan omgifven af gården,
Täta och prydliga såsom staket.

Vid stranden på bryggan der sitter en flicka,
Fiskarens dotter, en prydnad för ön.
Med längtan hon synes blott lyssna och blicka
Hänförd på sångaren ute på sjön.

II.

Nu utmattad vintersol går öfver verlden,
Grönblå och skarp synes himmelens rand
Och nordavvind bortsopar snön ifrån fjärden,
Uppbäddar vallar vid tillfrusen strand.

De afklädda björkarna susa så stilla,
Hopkrupen sitter en sparf på en qvist;
Nu sjunger ej mera den frysande lilla,
Maken hon sørjer, som nyss hon har mist.

Och öde står stugan deruppe på höjden,
Fönstret ett lakan för glasrutan bär.
Försvunnen är sommarn, försvunnen är fröjden,
Vintern och sorgen nu bosatt sig här.

Vid stranden på bryggan än sitter den flicka,
 Hon, som der förr satt så glad och så skön — —
 Men stum mot en isvak nu synes hon blicka,
 Likblek, förgråten, försänkt uti bön.

Mitt Ideal.

Hot drömda rynder väl sig illusionen svingar
 Och flyr och lemnar allt att dö i glömskans hed,
 Men bars min tanke än af millioner vingar,
 I kvinnoögat dock den sjönke maktlös ned.

Afskudda, vandringsman, ditt stoft från dina
 fötter,

Ur känslans tempelgård förstör hvar maskfrätt
 träd,

Uppryck ur själens djup hvar svek med stam
 och rötter,

Träd fram och se, men böj din stolta panna ned!

Jag för dig icke nu till våra barn af världen,
 Som endast bada sig i smickrets vällustflod,
 Som dāras utaf prakt, som tjusas blott af flāden
 Och få till sist blottvar en — krossad minnesstod.

Nej, tusen gånger nej, för dem din möda spara,
 Kyss icke stoftet där, du blir då stoftets slaf.
 Vik undan, blunda, fly! Ja fly dem likt en fara,
 Som hotade ditt lif med en för tidig graf!

Men se, o, mänska här, en öm, en ädel qvinna,
 För henne tändas bör vår sanna offergård.
 Af barnaoskuld blott dess rena ögon brinna,
 Ej af passioners rost dess himlaglans är tänd.

Ej söderns färg hon bär, — nej blod af nordens
 fäder
 Svagt purprar hennes kind och i dess pulsar
 slår!

En ytlig strålgans är ett bländverk, som förleder,
 Är lik en iskristall, som smälter och förgår.

Så ljusbrunt hår hon bär som ljungen uti skogen,
 Så blå är hennes blick som vattnet uti sjön,
 Som siskan ljuf hon är, som turturdufvan trogen,
 Dess själ är skön som guld och ren som första
 snön.

Se der, den hulda bild, mitt inre troget gömmer,
 Se der, den varelse, som tanken ständigt ser,
 Se der, det ideal, om hvilket hjertat drömmer,
 Se der, den skapelse, som själen stumt tillber!

— Men hon, en hägring är, hon viker blott
 tillbaka

Och endast tanken, kan den drömnda bilden nå.
 På ödets tafra står det hårda ord: försaka!
 O, Nemesis, hur kan, hur vill du gäckas så?

Blir drömmen verklighet, det tanken fåfängt
 spårar

Och skall den någonsin ett spår ens finna —
 nej!

Vi arma menskobarn, i all vår vishet — dårar,
 Vi tingens öde se, — vår morgondags dock ej!

— el — el —